

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН

ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“ – ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

КАТЕДРА “ОБЩЕСТВЕНОЗДРАВНИ НАУКИ”

УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ СПЕЦИАЛНОСТ „УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ” ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН „МАГИСТЪР“ СЛЕД „БАКАЛАВЪР“ ПО РЕДА НА ЧЛ. 3, АЛ. 2 И 3 ОТ ЕДИ – 2006 Г. ЗАДОЧНО ОБУЧЕНИЕ

ТАБЛИЦИ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ В СДО

Табл. № 1. Информация за структурните единици на дисциплината.

<p>1. Информация за учебната дисциплина</p> <p>Учебната дисциплина „Управление на здравните грижи“ е задължителна в учебния план за обучение на студенти от ФОЗ на МУ – Плевен, специалност „Управление на здравните грижи“, ОКС „Магистър“ след „Бакалавър“ по реда на чл. 3, ал. 2 и 3 от ЕДИ – 2006 г. Тя е профилираща дисциплина за завършващите професионалисти по здравни грижи. Предвидена е за изучаване в първи и втори курс (2-ри и 3-ти семестър) с хорариум 165 ч., от които 60 ч. лекции, 45 ч. практически упражнения и семинари и 60 часа преддипломен стаж по управление на здравните грижи. Обучението по управление на здравните грижи цели да разшири компетенциите на студентите в областта на мениджмънта, да овладеят специфични знания и умения за планиране, организиране, развитие, контрол и оценка на здравните грижи. Чрез задълбочено изучаване на теоретичните постановки, обучаемите усъвършенстват своите умения за работа в екип, за идентифициране и решаване на проблеми в областта на здравните грижи чрез здравни проекти, за ефективно управление на ресурсите в организацията, имащи отношение към предоставянето на качествени здравни грижи.</p> <p>Учебната дисциплина е осигурена с подробни презентации за всяка отделна лекция и тезиси за практическите занятия. Разработена е и тестова система за контрол на придобитите от обучаемите знания, в която са включени над 300 тестови въпроси с един верен отговор, които се предлагат на семестриалния изпит.</p>
<p>2. Преподавателски екип</p> <ol style="list-style-type: none">1. <i>Доц. д-р Гена Георгиева Грънчарова, д.м.</i>2. <i>Доц. Макрета Тодорова Драганова, д.м.</i>3. <i>Ас. Милена Колева Сълева</i>
<p>3. Учебна програма</p> <p>Учебната програма по дисциплината „Управление на здравните грижи“ е разработена от преподавателския екип. Курсът включва тридесет двучасови лекции, разпределени равномерно в два семестъра. Спазени са процедурите за този вид учебен документ, заложи в Системата за поддържане на качеството на обучение. Структурата на програмата е обсъдена на заседание на катедрения съвет на катедра „Общественоздравни науки“ и утвърдена от Факултетния съвет на Факултет „Обществено здраве“. В учебната програма са посочени тематичния план на лекциите и упражненията и тяхното подробно съдържание под формата на тезиси. Учебното съдържание на програмата е актуализирано за учебната 2020-2021 г. Програмата влиза в сила след утвърждаване от Декана на Факултет „Обществено здраве“.</p> <p> Съдържание на учебната програма.....(Файл Uprogr_UZG_mag.pdf)</p>
<p>4. Лекционен курс</p> <p>Лекционният курс е предназначен за студенти от специалност „Управление на здравните грижи“ и образователно-квалификационна степен „Магистър“ след „Бакалавър“ по реда на чл. 3, ал. 2 и 3 от ЕДИ – 2006 г. Курсът включва лекционен материал, за който се предлагат подробни презентации по всяка тематична единица, както и тезиси/презентации на съответните практически упражнения и семинари.</p>
<p>5. Допълнителни материали</p>

Препоръчвана литература

В тази секция по-долу се представя литературата, необходима за подготовка по учебната дисциплина. За успешна подготовка за изпитните процедури е достатъчна основната литература, но за задълбочаване на познанията по учебния материал е нужно да се използват и допълнителни източници по разглежданата тематика. Препоръчаната основна и допълнителна литература са посочени във връзката по-долу.

 [Основна и допълнителна литература.....\(Файл literatura.pdf\)](#)

6. Практически упражнения и разработване на курсов здравен проект

За изпълнение на целите на учебната програма, освен лекционния курс са предвидени също учебно практически занятия и семинари, които способстват за придобиване на практически умения. По време на практическите занятия на обучаваните се предоставя възможност за изпълнение на индивидуални и групови учебни задачи, решаване на казуси, обсъждане и дискусия по актуални проблеми на здравните грижи. По някои теми от учебното съдържание е предвидено и писмено изпълнение на конкретни задачи.

Тезисите на отделните практически упражнения са поместени във връзките по-долу:

 [Практическо упражнение №11-1 \(Файл Upr №11-1.pdf\)](#)

 [Практическо упражнение №11-2\(Файл Upr №11-2.pdf\)](#)

 [Практическо упражнение №11-3 \(Файл Upr №11-3.pdf\)](#)

 [Практическо упражнение №11-4 \(Файл Upr №11-4.pdf\)](#)

 [Практическо упражнение №11-5 \(Файл Upr №11-5.pdf\)](#)

Курсов здравен проект

Условие за формиране на крайната оценка по учебната дисциплина, съгласно учебната програма е студентите да разработят и представят разработен здравен проект по избрана от тях тема в съответствие с учебната програма. Курсовият проект се изпълнява в интервала между трети и четвърти семестър. Представя се и се обсъжда по време на очните занятия в четвърти семестър, като всеки студент докладва пред групата своя проект. По време на обсъждането се дават съвети от преподавателя и от групата. След отчитане на дадените съвети за подобряване на проекта и направените предложения за корекции, проектът се оформя в окончателен вариант и се представя в печатен вид за проверка и оценяване минимум 2 седмици преди насрочения семестриален изпит в 3-ти семестър.

Курсовият проект се разработва съгласно поместените във връзката по-долу указания, където са представени и критериите за оценяване. Своевременното предаване на курсовия проект е условие за явяване на изпит. Оценява се на основата на единни разработени критерии. Цифровата оценка е с точност 0.50 и съставлява 50% от крайната изпитна оценка по дисциплината.

Заданието за курсовия здравен проект и условията за изпълнението му са във връзката по-долу:

 [Задание за курсов здравен проект... \(Файл ukazanie-proekt.pdf\)](#)

7. Конспект за изпита

За финализиране на подготовката по учебната дисциплина и полагането на семестриален изпит е разработен конспект. В конспекта са включени въпроси, които задължително присъстват в някакъв обем в презентациите към лекционния и в печатното издание на учебника по „Управление на здравните грижи“. Препоръчително е студентите да разширяват своята подготовка и чрез ползване на допълнителна литература.

 [Конспект за семестриален изпит... \(Файл konspekt.pdf\)](#)

8. Тестове по учебната дисциплина

Тестовите за контрол на знанията са елемент, чрез който се проверява подготовката на обучаемите след преминаване на пълния курс по учебната дисциплина.

Семестриалният изпит е писмен, провежда се по време на изпитната сесия, определена за трети семестър и се решава в компютърна зала. В него са включени 60 въпроси, генерирани от база данни с повече от 300 въпроса. Резултатът от компютърния тест формира 50 % от крайната изпитна оценка по дисциплината.

9. Общи бележки и препоръки

Във връзката към тази секция се съдържат указания към студентите за начина на подготовка по учебната дисциплина. Желателно е всеки един от тях да прочете направените от преподавателите бележки и препоръки. Там има поставена информация и относно изискванията при подготовката на курсовия проект. Подробености, свързани с бележките и препоръките за подготовка са поместени във връзката по-долу:

 [Общи бележки и препоръки... \(Файл belegki.pdf\)](#)

10. Форум по дисциплината

Форумът по дисциплината е мястото в Системата за дистанционно обучение, където може да се поместят мненията, въпросите и препоръките по начина на поднасяне на учебния материал, неговото съдържание и актуалност. Форумът е достъпен за всички обучаеми, които желаят да го използват. Информацията в него следва да бъде кратка и ясна при стриктно спазване изискванията на академичната етика и добрия тон. Преподавателите ще отчетат Вашите мнения и препоръки по учебната дисциплина и подготовката по нея. Благодарим Ви за разбирането.

За връзка със студентите преподавателите ще използват и Информационната система на МУ – Плевен, когато се изпращат съобщения, касаещи цялата група.

11. Консултации

Консултациите по учебната дисциплина са присъствени и не присъствени. Присъствените консултации са препоръчителни и се провеждат в обучаващата катедра на МУ – Плевен по график, оповестен от преподавателите. На тези консултации се разясняват методиката и условията за подготовка по учебната дисциплина и особеностите в решаването на практическите задачи. В тях се изяснява и начина за разработването на курсова работа по модул „Здравни проекти“. За не присъствените консултации може да се използва форума по дисциплината и електронната поща за връзка с преподавателите.

Табл. 2. Информация за съдържанието на лекциите и учебните единици към нея.

Тематичен план на лекциите по „Управление на здравните грижи“.

ВТОРИ СЕМЕСТЪР
Лекция № 1: Теоретични основи на управлението – първа част. Сравнителна характеристика на лидерство и мениджмънт. Теории и стилове за лидерство. Теория за „Великия човек“ и Теория за „характерните черти“. Поведенчески теории – стилове на Курт Левин, системи на Ликерт, континуум на Танебаум и Шмидт, Мениджърска решетка на Блейк и Мутон. Ситуационни теории – Теория на условността, Теория „пътека-цел“, Теория на взаимодействието на Хърси и Бленчард. Трансформационно лидерство. Презентация към лекция № 1.....(приложен файл Lec № 1.pdf)
Лекция № 2: Теоретични основи на управлението – втора част.. Представят се специфични теории за мениджмънт. Класическа школа – научен, административен и бюрократичен мениджмънт. Школа на човешките отношения школа на организационното поведение, със съответни представители. Съвременни теории за мениджмънт. Презентация към лекция № 2(приложен файл Lec № 2.pdf)
Лекция № 3: Управление на здравните грижи – теоретични основи. Актуализират се базови понятия от основите на управлението. Обсъжда се мениджмънта като процес в организирането на здравните грижи. Анализира се значимостта концептуалния модел на Вирджиния Хендерсон за управлението на здравните грижи. Представя се европейския опит в управлението на здравните грижи. Значимост на ръководителя по здравни грижи (РЗГ) в предоставянето на здравни грижи у нас. Интерпретират се основните функции на управленските кадри в областта на здравните грижи. Сравнителен анализ на функциите на РЗГ в различните лечебни заведения. Качества на РЗГ, необходими за изпълнение на основните им функции. Презентация към лекция № 3.....(приложен файл Lec № 3.pdf)
Лекция № 4: Теории и модели за предоставяне на здравни грижи. Теории за сестринските грижи: теория на Флорънс Найтингел за околната среда; теория на Пеплоу за междуличностните отношения; теория на Хендерсън; теория на Абделах за междуличностните отношения; теория на Орландо; Теория на Левин; поведенчески системен модел на Джонсън; модел на Роджърс; теория на Орем; теория на Кинг; системен модел на Нюман; адаптационен модел на Рой и др. Модели за предоставяне на сестрински грижи. Традиционни модели за предоставяне на грижи. Съвременни модели за предоставяне на грижи. Презентация към лекция № 4.....(приложен файл Lec № 4.pdf)
Лекция № 5: Планирането като първа функция на мениджмънта. Същност на планирането, значение на планирането, елементи на планирането, поставяне на целите и определяне на приоритетите, разположение на целите във времето, противоречие между целите, количествено измерване на целите. Характеристики на планирането като динамичен организационен процес. Процесът на стратегическо планиране. SWOT-анализ. Йерархия на планирането. Мисия, философия и цели на здравната организация. Политики, процедури и правила като елементи на стратегическото и оперативното планиране. Презентация към лекция № 5.....(приложен файл Lec № 5.pdf)
Лекция № 6: Управление на организационната промяна в здравните грижи. Обсъждат се причини за промяна в здравните организации. Представят се теории за промяната – теория на Левин за силовото поле, теория на Ред и др. ПЗГ като агент на промяната. Фактори, определящи съпротивата на промяната:

ограниченост на личните интереси, неправилно разбиране и недоверие, различия в преценките, нетърпимост към промяната и др. Стратегии за намаляване на съпротивата срещу промяната. Модел за управление на промяната. Стимули, предизвикващи промяната - външни и вътрешни сили. Етапи в осъществяване на промяната.

 Презентация към лекция № 6.(приложен файл Лес № 6.pdf)

Лекция 7: Процесът на вземане на управленски решения. Модели и системи.

Определение на процеса на вземане на решения. Видове управленски решения: стратегически, тактически и оперативни; структурирани и неструктурирани; рутинни и творчески; индивидуални и групови. Типове решения и равнище на мениджмънт. Теоретични системи и модели за вземане на решения.

 Презентация към лекция № 7.(приложен файл Лес № 7.pdf)

Лекция 8: Мениджърски процес и вземане на решения

Подходи за вземане на решения. Представят се етапите за вземане на решение на различните нива на мениджмънт. Разглеждат се средствата на всеки етап от процеса на вземане на решения. Същност на диаграма на Ишикава, Парето, Юлер-Вант и др. Възможните приложения на мозъчната атака в различните етапи на процеса.

 Презентация към лекция № 8.(приложен файл Лес № 8.pdf)

Лекция 9: Организации, организационна структура и култура.

В тази се разглежда организацията като структура и процес. Представят се организационни теории – класическа, хуманитарна и съвременна организационна теория. Организационна функция, организационна структура и измерения на организацията. Организационна схема. Формална и неформална структура. Видове формална организационна структура – бюрократична, функционална, ad hoc, матрична структура. Форми на организационна структура - централизирана и децентрализирана, основни характеристики. Видове здравни институции – обществени, доброволни, частни. Приложения в областта на здравните грижи.

 Презентация към лекция № 9.....(приложен файл Лес № 9.pdf)

Лекция 10: Ефективно управление на времето.

Темата обхваща ключови аспекти на концепцията „управление на времето“. Определение на понятието “управление на времето”. Главни препятствия за ефективно управление на времето. Седемстъпков подход за подобряване управлението на времето в сестринството. Самооценка на вижданията и отношението към времето. Анализ на приоритетите в работата. Ревизия на времето и дейностите. Стратегии за управление на времето. Разработване и прилагане на персонална стратегия. Проследяване и измерване на подобряването на дейността.

 Презентация към лекция № 10.....(приложен файл Лес № 10.pdf)

Лекция 11: Управление на работните групи.

Класификация на работните групи, специфични типове групи в организацията, характерни черти на работните групи (структура на групата и групови роли, цели на групите, лидерство, статуси в рамката на групата, групов натиск, групово поведение и налагане на норми, персонализация на нормите), размер на групите. Акцентира се на фазите в развитието на работната група.

 Презентация към лекция № 11.....(приложен файл Лес № 11.pdf)

Лекция 12: Комуникациите в управлението на здравните грижи.

Значение и същност на процеса на комуникация. Елементи на комуникацията: комуникатор, възприемане и интерпретация, кодиране, послание, канал, декодиране, получател, обратна връзка, шум. Комуникацията в организациите: низходяща, възходяща, паралелна, диагонална. Подходи за подобряване на комуникациите в здравните организации. Междуличностни комуникации. Информационни сфери. Стратегии за подобряване на междуличностните комуникации. Феномени на общуването. Междуличностно общуване. Видове разговор и поведение при разговор. Подготовка и провеждане на работни срещи и съвещания.

 Презентация към лекция № 12.....(приложен файл Лес №12.pdf)

Лекция 13: Документацията като форма на комуникацията.

Значимост на документацията в съвременните условия на предоставяне на здравни грижи. Видове документи, използвани в процеса на управление на здравните грижи. Изисквания за писане на европейски формат на автобиография, мотивационно писмо, заявление, доклад. Стратегии и средства за ефективно управление на документацията в мениджмънта на здравните грижи.

 Презентация към лекция № 13.....(приложен файл Лес № 13.pdf)

Лекция 14: Презентация и презентационни умения.

Приложението на презентациите в областта на управлението на здравните грижи и разнообразно – на работна среща, представяне на лекция или на научно съобщение на конференция и т.н. В лекцията се обръща внимание на същността

на презентацията според целта и аудиторията, за която е предназначена. Подробно се дискутира подготовката на една презентация и на какви изисквания трябва да отговаря. В лекцията е включено и как се представят презентациите и какви презентационни умения трябва да развиват и усъвършенстват специалистите по здравни грижи.

 Презентация към лекция № 14.....(приложен файл Lec № 14.pdf)

Лекция 15: Здравни проекти – същност и методология за разработване.

Определение на понятието „проект”. Връзка между проект и предвиждане и развитие на здравните грижи. Характерни особености на здравните проекти. Основни етапи на методологията за изработване на здравни проекти. Значение и същност на отделните елементи на здравния проект – въведение, анализ на ситуацията, цели, информирането на персонала, планиране на дейностите и ресурсите, превантивни мерки за рискови ситуации, оценка и дълготрайни ефекти от проекта.

 Презентация към лекция № 15.....(приложен файл Lec № 15.pdf)

Табл. 4. Скала за оценяване на тестовете по дисциплината

Ниво на успеваемост	Оценка
95 - 100 %	6.00
89 - 94 %	5.50
83 – 88 %	5.00
77 - 82 %	4.50
72 - 76 %	4.00
65 - 71 %	3.50
60 - 64 %	3.00
0 - 59 %	2.00

Август, 2020

Изготвил

Доц. Гена Грънчарова, д.м.
Доц. Макрета Драганова, д.м.